

לא מותאם לשימוש בנייד

אופרת הילדים

אואזים

מאת ציפי פלוישק
(ליברית יצ'ר מדיני)

הפקוויקט החינוכי

4 ערכות

הסבר על הערכות והשימוש בהן בהמשך

דברי פתיחה

מילים אלה נכתבות כשהפרויקט הזה במולטימדיה יוצא לאוויר העולם. מסתבר שהאופרה "אואזיס" פרי עטי, מאפשרת שימוש נרחב למטרות חינוכיות.

סיפור האופרה הוא דמיוני, אבל בהפקות השונות למדתי כיצד הדמיון הופך למציאות, וזו כבר תהפוך לחלק מעולמם של מי שהכירו אותה. הסיפור עוסק בעולמם של ילדי סיני בזמן יציאת מצרים. במהלך הנדודים במדבר יצאו שני ילדים, נועה ואָלון, מאוהל העברים, לחפש מים במדבר. כשיצאו לדרך כבר ידעו על סימני חיים (הציפורת, הכתם הירקרק), אך בדרך התעלפו. הם ניצלו בידי שני ילדים בדואים, שמצאו אותם. אלה השקו אותם במים, מעשה טבעי וכל כך אנושי. הארבעה הלכו אל נאת המדבר ("אואזיס") ומשם אל אוהל בני ישראל. אך הצהלה הפכה לעצבות שזורה בדוק של זיכרונות נעימים, כאשר החליטו עֲלֵי וְלִיִּלָּה, ילדי הבדואים, לחזור אל סביבתם, כדי שיוכלו להמשיך להשקות את הצמאים במים.

סיפור המעשה של האופרה קשור לחג הפסח, ולכן נקדיש את התקופה שלפני חג הפסח לפרויקט הזה.

הערכה לגיל הרך

מטפלת בדרך מגוונת בשתי אווירות בלבד - אווירת הנדודים במדבר אל מול אווירת צהלת הריקוד, עם חיבור עלילתי פשוט ביניהן, למען הילדים. כל זאת עם שפע הפעלות ברוח משחקית המשלבות תנועה, ציור, זמרה, הקשה, דקלום, ואפילו התמצאות בפרטיטורה גרפית (יסוד של ממש במוזיקה האמנותית העכשווית).

הערכה לבית הספר היסודי

מכוונת את הילדים לעסוק בביצוע של כמה קטעים מתוך האופרה בשיעורי המוזיקה. היא גם מעודדת שיתוף הנושא במקצועות נוספים (למשל גיאוגרפיה), וכן ביצוע של מקהלת בית הספר (אם אכן קיימת). בנוסף, ילדי הקונסרבטוריון המקומי ומוריהם יוכלו להשתתף בפרויקט - יעשירו את הביצוע המוזיקלי ויתעשרו אף בעצמם בחוויה בלתי שגרתית.

הערכה לחטיבת הביניים

עוסקת ביסודות המוזיקה, אשר אפשר ללמדם דרך חומרי אופרה זו - יסודות מעולם הקצב, הצליליות (מודאליות לדוגמה) והגוון (צבעי כלים מיוחדים). התלמידים אף מופעלים בדרך המחשבה והיצירה העצמית. הערכה מציעה הצצה אל מקבץ הגדות פסח מתקופות שונות.

הערכה למגמות

צמודה אל ספר "תולדות המוזיקה", פרק אחר פרק, באופן שיטתי (הספר הופיע בשנת 2012 במתכונת מקוונת, והוא מאוד שגור במגמות שבפיקוח משרד החינוך - ראו בפתח הערכה למגמות). לדוגמה, נושא תאי הקוורטה והקווינטה, נדבך חשוב בשפתה המוזיקלית של אופרה זו, נדון בהרחבה, והוא גם מאוזכר בצמוד לאורגנום (פרק 1 - ימי הביניים); הסמנים המזרחיים בשפתה של המלחינה נקשרים לפרק 9 - "מוזיקה אמנותית בישראל".

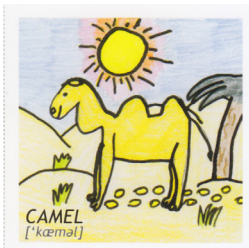
כל שנאמר בערכה למגמות ישרת היטב את הסטודנטים ואת המרצים במוסדות להשכלה גבוהה (אקדמיות למוזיקה, מחלקות למוזיקולוגיה, מכללות). המטענים שלהם יתרמו להבנת הייחוד והערך של החומר הנלמד.

כיצד נולד הפרויקט

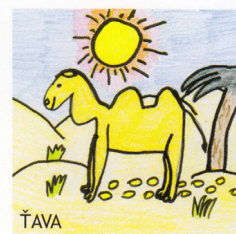
פרויקט זה הוכן במולטימדיה על ארבע חטיבותיו ("הערכות") לאחר ביצוע הבכורה של הגרסה העברית לאחרונה (22.3.2018) מרכז ענב לתרבות בתל אביב; בביצוע מקהלת "נונה" ובניצוח נתלי גולדברג וצביקה פוגל, עם נגנים אורחים). זה היה בבחינת היריון בלתי צפוי לרביעייה, תהליך בו עברנו, כל העוסקים במלאכה, חוויה עמוקה שבכל שלב נוסף לה עוד בְּדָל למידה, כך מדי יום במשך חצי שנה - הן בתחום החינוך המוזיקלי והן בתחום הקמת ערכות מקוונות.

בנימה אישית

אני שוב עצובה... כך קרה לי בפרידה מכל אחת מהפקות הבכורה בחו"ל, דהיינו מן העבודה האמנותית הטהורה (בגרמניה 2010 - הבכורה בגרמנית, בברטיסלבה 2013 - הבכורה לגרסה האנגלית), וכך גם קרה בארץ לאחר בכורת הגרסה העברית (2018); אלא שהפעם ההתבוננות הפסיבית גרידא בהפקה בימתית התחלפה במעשה חינוכי אקטיבי רחב ממדים המביא סיפוק לכל העוסקים בו. הנאה מיוחדת נגרמה לי בחו"ל, כאשר הילדים בברטיסלבה ציירו תמונות מחיי המדבר בעקבות ההיכרות עם האופרה. לפניכם כמה דוגמאות.

המילה "גמל" באנגלית ובסלובקית

המילה "באר" באנגלית ובסלובקית

תודת ענב

ליעל ונטורה - הגיל הרך

לזוהר ולנסי זינגר - בתי הספר היסודיים

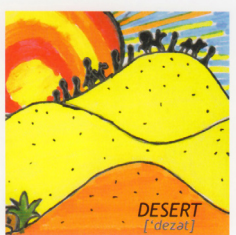
לד"ר טל וייס - חטיבת הביניים

לאורן עזר - המגמות למוזיקה

תודה על האמונה, העידוד, וההליכה הנלהבת בדרך שנקרתה לנו:

ארבעה אנשים נפלאים המצויים ברזי הגילים השונים.

תודה מיוחדת **לדיאנה בוכור** מהקונסרבטוריון העירוני בכרמיאל.

המילה "מדבר" באנגלית ובסלובקית

קרדיטים

כתיבה: **ד"ר ציפי פליישר**

עיצוב גרפי, עריכות וידאו וסאונד, הקלדות בניקוד מלא של רצפי השירים ושל הטקסטים בתוך התווים: **אסף שחר**

עיצוב גרפי עמודי פתיחה: **אסתר מדר**

עריכת לשון: **ד"ר נעמי פרידמן**

צילומי פרסום (סטילס): **יגאל הררי**

ביצוע האופרה במרכז ענב (שממנה לקוחות רוב הדוגמאות) הוקלט על ידי **אבי אלבז** וצולם בווידאו על ידי **יואל קולינר**. הם גם ערכו את החומר.

הפרטיטורה שממנה צוטטו דוגמאות התווים הועתקה בגרפיקת מחשב על ידי **אולג סטסיוק**.

לכניסה לערכות - לחצו על הערכה הרלוונטית לכם

ציפי פליישר

חיפה, 13.10.2018